

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 26 februari 1943 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse av vissa områden till Tärna kommun i Västerbottens län.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 5 februari 1943 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 27, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att två till kyrkostad samt till bostadsplats för handlande m. fl. avsatta områden i Tärna socken med undantag för det område av kyrkostaden, som utgör »Nya begravningsplatsen», må överlåtas till Tärna kommun utan vederlag samt på de villkor i övrigt, som Kungl. Maj:t kan komma att föreskriva.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet, i den mån ej därför redogöres närmare i det följande, hänvisa till statsrådsprotokollet.

Den 18 juli 1913 medgav Kungl. Maj:t, att tre områden om tillhopa 13.508 hektar finge, utan hinder därav att pågående avvitrting inom Tärna socken i Västerbottens län ännu icke avslutats, upplåtas att av Tärna församling användas och innehavas såsom kyrkoplats, begravningsplats och kyrkostad, så länge områdena bleve för avsedda ändamål erforderliga. Församlingen ålades att, intill dess Tärna kyrkoherdeboställe kunde erhålla annan jord i vederlag för den av bostället hävdade jord, som för ändamålet toges i anspråk, erlägga årlig avgäld, som länsstyrelsen hade att efter vederbörandes hörande fastställa i spannmål eller annan lämplig persedel, att av församlingen till boställshavaren utgöras med lösen i penningar efter medelmarksgångspris. Denna avgäld kunde på därom av vederbörande vid varje ny tioårsperiods början gjord framställning av länsstyrelsen med hänsyn till då rådande förhållanden höjas.

Genom utslag den 15 juni 1914 fastställde länsstyrelsen i Västerbottens län härefter sagda avgäld till 9.375 kilogram sommarsmör.

Den 27 juli 1917 förklarade Kungl. Maj:t hinder från det allmännas sida icke möta, att vid pågående avvitrting i Tärna socken ett område om 6.95 hektar undantoges och avsattes till bostadsplats för handlande och hantverkare samt till byggnadsplats för nykterhetsförening ävensom, i den mån länsstyrelsen prövade skäligt, för allmänna ändamål i övrigt, för att tills vidare av Tärna församling avgiftsfritt disponeras för berörda ändamål, under villkor som länsstyrelsen kunde finna lämpligt föreskriva.

Genom utslag den 15 oktober 1918 i fråga om avvitrting inom bland annat Tärna socken fastställde länsstyrelsen med stöd av Kungl. Maj:ts ovannäm-

da beslut den 18 juli 1913 och 27 juli 1917 avvittningen av förenämnda för Tärna församling avsatta områden. Av de beskrivningar vartill utslaget hänvisar framgår att det till kyrkostad utlagda området innehåller dels inägor med en areal av 3.0690 hektar, som före avvittningen hävdades till kyrkoherdebostället, dels ock tidigare odisponerad skogsmark och impediment med en areal av 7.8410 hektar, eller sålunda tillsammans 10.91 hektar.

I skrivelse den 9 augusti 1937 har *Tärna kommun* gjort framställning att förenämnda kyrkostads- samt bostads- och byggnadsplatsområde kostnadsfritt måtte med äganderätt överlåtas till kommunen att av kommunen disponeras för upplåtelse av byggnadstomter.

Över framställningen ha infordrade utlåtanden avgivits den 19 oktober 1938 av länsstyrelsen i Västerbottens län och den 19 december 1941 av kammarkollegiet. Vid länsstyrelsens utlåtande funnos fogade yttranden från Tärna församling, stiftsnämnden i Luleå stift samt vederbörande landsfiskal, överlantmätare och länsarkitekt.

Efter redogörelse för innehållet i berörda utlåtanden och yttranden har *föredragande departementschefen, statsrådet Pehrsson-Bramstorp*, anfört följande:

»Av vad i ärendet anförts framgår, att det för Tärna kommun är av betydelse att båda de nu ifrågavarande områdena få disponeras för permanent bosättning. Jag vill därför förorda, att områdena — med undantag för den del av kyrkostadsområdet, som utgör »Nya begravningsplatsen» — av kronan överlåtas till kommunen. Då exploateringen av tomtmarken torde komma att taga jämförelsevis lång tid i anspråk samt bliva förenad med betydande kostnader för kommunen, finner jag mig i likhet med länsstyrelsen böra förorda, att områdena överlåtas till kommunen utan vederlag. Därvid förutsätter jag emellertid, att den avgäld som i enlighet med Kungl. Maj:ts brev den 18 juli 1913 tillförsäkrats kyrkoherdebostället $\frac{1}{2}$ mantal Laxnäs nr 1 på sätt kammarkollegiet föreslagit avlöses av kommunen i samband med överlåtelsen. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att framdeles meddela närmare föreskrifter härom ävensom i övrigt fastställa villkoren för överlåtelsen.»

Utskottet.

Utskottet har icke något att erinra mot den gjorda framställningen och hemställer därför,

att riksdagen må bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 26 februari 1943.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Närvarande: se utlåtande nr 4.